

Кучерявий А. О. Технологія управління самостійною навчальною діяльністю студентів як засіб покращення якості підготовки майбутніх юристів / А. О. Кучерявий // Управління якістю підготовки фахівців : матеріали ХІХ Міжнародної науково-методичної конференції (м. Одеса, 17-18 квітня 2014 р.). – Одеса : ОДАБА, 2014. – Ч. 1. – С. 64-65.

ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Технологія управління самостійною навчальною діяльністю майбутніх юристів являє собою сукупність модулів управління, які впорядковано та послідовно реалізуються представниками ректорату, деканату та кафедри. При цьому зазначені модулі відбивають такі функції управління кожного з його суб'єктів, як мотиваційну, конструктивну, організаційну, стимулювальну та контрольну. В цілому реалізація такої технології передбачає залучення до управління самостійною навчальною діяльністю студентів (далі – СНД) не окремих суб'єктів, а цілісної системи. Саме системний підхід до впровадження елементів управління СНД через певну технологію дозволяє винайти та запровадити механізми регулювання якості підготовки майбутніх фахівців.

Першим механізмом є змістовний. Як відомо, в Україні не існує стандарту підготовки юриста з напрямку та спеціальності підготовки «Правознавство». Це призводить до відсутності відповідальності вищих закладів освіти за результати підготовки фахівців. Водночас, існує об'єктивне невдоволення з боку держави, суспільства та різних відомчих установ стосовно реальних результатів підготовки фахівців. За такої ситуації ректоратами ВНЗ мають бути прийняті рішення про розробку та затвердження тимчасових стандартів підготовки. Наявність подібного стандарту дозволяє визначити доцільний зміст навчального плану, цілі викладання окремих навчальних дисциплін, їхні програми та відповідно регулюватиме управління самостійною навчальною діяльністю студентів з боку викладачів у аспектах проектування, методичного супроводження й організації протягом семестру.

Іншим механізмом можна визначити мотиваційний. Ректорат шляхом вивчення потреб суб'єктів управління СНД студентів, їх задоволення, запровадження мотиваційних дій сприяє забезпеченню свідомого виконання сукупності функцій на рівнях деканату та кафедри. Останні, в свою чергу, також здійснюють мотиваційну діяльність, предметом якої є викладачі та

студенти. Саме мотивування майбутнього фахівця дозволить йому набути статусу не виконавця самотійної роботи, а суб'єкта, який здійснює самоуправління СНД. У такому випадку студент набуває самозобов'язань щодо планування СНД, цілепокладання окремих навчальних дій, контролю за результатами навчання та ін., що позитивно позначиться на якості підготовки.

Третім механізмом, який стає можливим у разі запровадження технології управління СНД, є компетентнісно-формуючий. Мова йде про формування компетенцій викладачів як управлінців СНД та студентів як суб'єктів самоуправління. Перші з них є представниками юридичної освіти, від так більшість з них не проходили педагогічну підготовку. Тому як ректорату, так і деканатам необхідно забезпечити систему формування педагогічної компетентності викладачів, предметом якої є набуття ними знань щодо закономірностей засвоєння навчального матеріалу, методик проектування СНД, методів навчання, що застосовуються при організації самотійної роботи студентів, способів підготовки навчально-методичний матеріалів та ін. Робота зі студентами передбачає формування в останніх умінь СНД, зокрема її впорядкування й рівномірного розподілу протягом тижня, опрацювання літератури, підготовки письмових робіт тощо. В результаті можна говорити про компетентне педагогічне управління СНД майбутніх юристів та кваліфіковане її здійснення останніми, а відповідно можна стверджувати про створені умови для покращення якості підготовки фахівців.

Черговим механізмом є організаційний. Його сутність полягає в спланованій, етапній реалізації управлінських заходів у сфері СНД студентів протягом навчального року на всіх рівнях управління, що має бути зафіксовано відповідними нормативними документами. Забезпечення в такий спосіб порядку в управлінні дозволяє досягти керованості всієї системи, прогнозування результатів її функціонування та, відповідно, високої якості навчальних результатів студентів.

П'ятий механізм – сукупність заходів стимулювання, які гарантують заохочення суб'єктів різних рівнів управління в разі високої якості їх роботи. Це передбачає, зокрема, встановлення її результатів, що є дією шостого механізму – контрольного. Вважаємо, що особливої уваги заслуговує облік навчального навантаження викладачів, яким за існуючої нормативної бази воно не нараховується за проектування та організацію самотійної роботи. Відповідно викладачі приділяють їй менше уваги, що безпосередньо позначається на якості підготовки фахівців.

Таким чином, нами визначено шість механізмів покращення якості підготовки майбутніх юристів, які реалізуються у випадку впровадження технології управління самостійною навчальною діяльністю студентів.